

Kvæfjord kulturskole

Fagplan piano

Lærer: Per Martin Grenlund/
Karoline Leiros

Kvæfjord kulturskole

Fagplan for piano/kirkeorgel

Innledning

1. Innhold

- 1.1. Arbeidsmåter
- 1.2. Nybegynnere (fra 7-8 år)
- 1.3. Notelære
- 1.4. Repertoar
- 1.5. Den videre utvikling
- 1.6. Viderekommende nivå

2. Mål

- 2.1. Generelle mål i pianoundervisningen

3. Organisering

- 3.1. Undervisningsformer
- 3.2. Elever med ordinær plass i kulturskolen
- 3.3. Korps, kor, orkester
- 3.4. Rapporteringslinje, pedagogisk ansvar, instruks og taushetsplikt

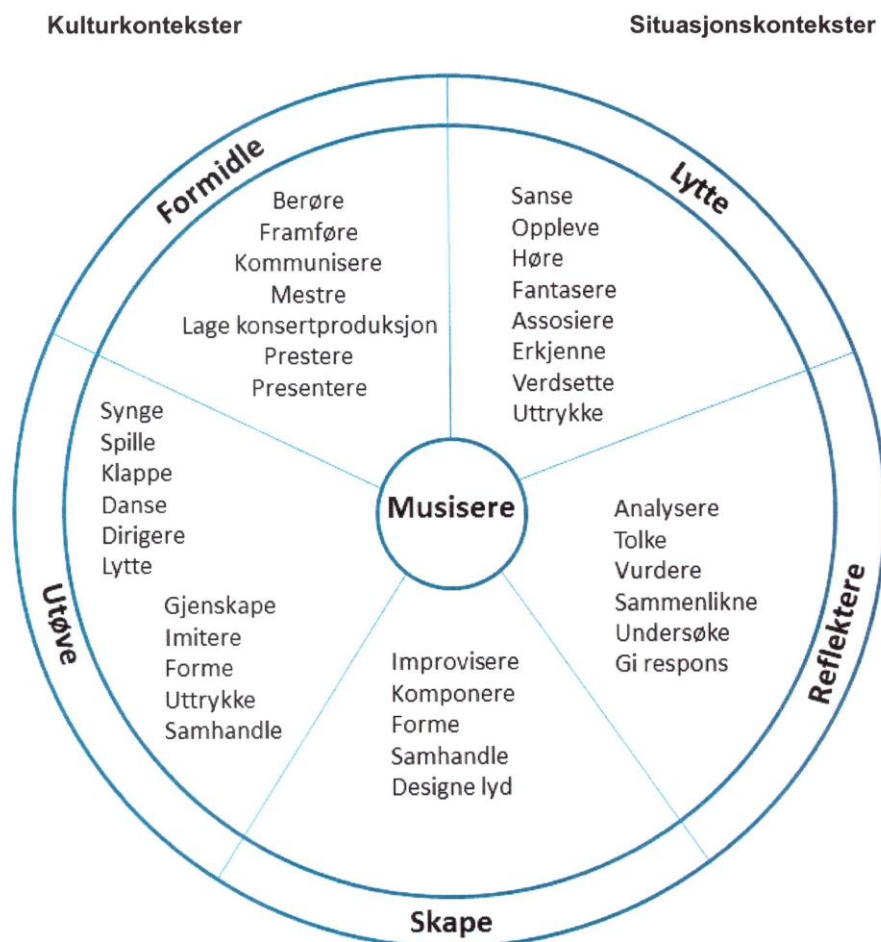
4. Vurdering og tilbakemelding

- 4.1. Veiledning
- 4.2. Foreldresamtale

Innledning

Fagplanen beskriver innhold, mål, organisering og vurdering i pianoundervisningen ved Kvæfjord kulturskole. Fagplanen er skrevet etter gjeldende regler for opplæring i kulturskoler. Fagplanen skal være til nytte for den aktuelle bruker samtidig som den vil være et verktøy for lærer og foresatte. Fagplanen er en viktig del i et skole- hjem samarbeid.

2. Faghjul

1. Innhold

1.1. Arbeidsmåter

Arbeidsmetoden består av gruppe- eller individuell undervisning og daglig øving hjemme. Foreldre må være behjelpelige med tilrettelegging av hjemme øvingen. Oppmøte og deltagelse er også et ansvar for foresatte. Pianoelever ved Kvæfjord kulturskole må påberegne enkelte uker hvor det er andre typer av fellesaktiviteter i form av prosjekter, konserter o.l. I disse ukene vil undervisningstidene kunne bli lagt om for å tilpasse de enkelte prosjekter. Undervisningsmaterieell (opplæringsbok) kjøpes av den enkelte elev. Noter utover dette skaffes av lærer/skolen.

Det kreves at eleven stiller forberedt til spilletime, dvs. har øvd på det lærer og elev har blitt enige om på time. Betydningen av daglig øving står helt sentralt i undervisningen, og er avgjørende for elevens utvikling og tekniske ferdigheter. Det å lære å øve, samt teknikker i hvordan man lærer utenat blir derfor vektlagt i undervisningen. Det forutsettes at eleven har tilgang til å øve på et akustisk eller digitalt piano hjemme. Eleven bør delta på minst 1 konsert, gjerne flere, i samspill med andre. Konsertopptreden er en del av undervisningen.

1.2. Nybegynnere (fra 7-8 år)

I den første tiden lærer eleven å bli kjent med instrumentet og hvordan det fungerer i forhold til elevens fysikk. Veiledning i riktig sitte- og spillestilling er et godt utgangspunkt. Lærer demonstrerer pianoets mekanikk (hamre, strenger osv.) samt bevisstgjøring av tangentenes plassering i forhold til klang og tonehøyde. Man tar utgangspunkt i melodier som eleven er kjent med (ut ifra alder). Det vil være fokus på gehørspill i oppstartfasen. Notelære vil også være en naturlig del fra oppstart av. Fingersetting og improvisert femtonespill på hvite og/svarte tangenter med hver hånd (eller bare på høyre til å begynne med). Er ellers et nyttig utgangspunkt.

Det legges vekt på en helhetlig begynderundervisning med fokus på allsidig og variert repertoar og metode. Undervisningen vil være individuelt tilpasset den enkelte elev.

1.3. Notelære

Notelære er en naturlig del av begyneropplæringen. Det å kunne noter legger et godt grunnlag for senere tilegnelse av et omfangsrikt repertoar. Noter er et viktig teoretisk verktøy og et sentralt skriftspråk innen musikken. Det er dermed uunnværlig for den musikalske kommunikasjonen i en gruppe eller mellom lærer og elev. Elevens kjennskap til og fortrolighet med noter utvikles parallelt med spillingen.

Å tegne G- og F-nøklene, samt alle noter med sine respektive verdier, kan i større eller mindre grad være et innslag i undervisningen. Noteverdiene, notelinjene, enkle dur- og mollskalaer, fortegn, grunnakkorder, foredragstegn, taktart og klapping av rytmer for

gjenkjennelse av rytmemønstre- er alle grunnleggende emner og læringsaktiviteter innen notelære.

1.4. Repertoar

Det er et mål at eleven skal ha kjennskap til flest mulig sjangre. Tradisjonell notelære suppleres med akkord- og besifringsspill. Repertoaret består av alt fra klassiske stilarter, evergreens/populærmusikk, folkemusikk og viser/sanger til samtidens musikk. Pianoet står i en særstilling for et slikt repertoar, og det finnes en rekke pedagogisk anlagte spillebøker på markedet som på ulikt vis kombinerer notelære med kjente melodier. Lærer velger ut undervisningsmateriell og noter ut i fra den enkelte elevs interesser og nivå, forutsetning og erfaringsmessige utgangspunkt.

1.5. Den videre utviklingen

Etter hvert som eleven utvikler sin teknikk og musikalske modenhet er det i økende grad behov for individuell opplæring, men gruppespill er fremdeles aktuelt. Det er her viktig å bygge videre på de grunnleggende tekniske og teoretiske ferdighetene som eleven har opparbeidet. Det jobbes nå videre med å bli kjent med og utvide elevens kjennskap til flere dur- og mollskalaer og akkorder. Vedlikehold og utvikling av tekniske ferdigheter har sin basis og kilde i ulike former for øvingsstykker (etyder) og andre stykker som uttrykker ulike former for menneskelige inntrykk og uttrykk. Repertoaret vil på dette nivået utvides, da i samarbeid med den enkelte elev og ut i fra nivå og interesser.

1.6. Viderekommende nivå

De fleste av elevene på dette nivået har nå nådd ungdomsskolealder eller høyere. Gruppespill er også her en del av undervisningen (i gitte situasjoner). Innholdet i spilletimen speiler i mest mulig grad en balanse mellom musikkteori, estetikk og teknikk.

Elever på dette nivået skal få utvidet sin kunnskap når det gjelder de ulike musikkjangrene, ulike stilarter og musikk fra ulike epoker. Repertoaret utvides ytterligere, og eleven får bli bedre kjent med klavermusikkens kulturelle arv, den klassiske musikken.

2. Mål

Fagplanen forutsetter en undervisningsplan med faste og variable mål. Noen mål er satt på forhånd, mens andre mål oppstår underveis som følge av elevens progresjon, egeninteresse og resultat. Det kan forekomme flere aktiviteter i løpet av skoleåret. Målet er nysgjerrige elever som er selvstendige på sitt instrument. Det er viktig at eleven innarbeider en god spillestilling og gode øvingsrutiner.

Daglig øving i tilstrekkelig mengde er nødvendig om man befinner seg eller ønsker å befinne seg på et viderekommende nivå i pianospill. Det er videre helt sentralt å arbeide med presentasjonsteknikk for å oppnå trygghet i konsertsituasjoner. Dette kan man gjøre i form av flere «uhøytidelige» konserter igjennom skoleåret. Parallelt med spilling pågår en modningsprosess som utvikler forståelsen av musikalsk form, stilarter, epoker og fremføring. Ferdigheter innen prima vista spill, memorering og kammermusikk vil bidra til å skape trygghet i spillingen og komme videre i utviklingen.

2.1. Generelle mål ved pianoundervisningen

For å favne de ulike pianoelevne med den enkeltes forutsetninger inneholder undervisningsopplegget varierende former og mål. Noen mål er forutbestemte og tradisjonelt forankret i et mestringsmønster bestående av ulike stykker innen repertoar, samt tekniske og teoretiske ferdigheter. Andre mål utformes i samsvar med den enkelte elev utvikling. Målet skal være innen rekkevidde i forhold til elevens forutsetninger og forventninger. Det er ikke et mål at alle pianoelever skal utvikle seg til profesjonelle pianister, men talent fordrer og fortjener et ansvar for oppfølging.

Et hovedmål for alle spilleelever er spilleglede.

3. Organisering

3.1. Undervisningsformer

Alle elever skal ha 25-30 minutters undervisning pr. uke. Tidspunkt for timen avtales mellom lærer og foresatte. Ved undervisning i større grupper vil undervisningstiden øke. I enkelte undervisningsuker vil timeplanen kunne bli lagt om til fordel for spesielle prosjekter.

3.2. Elever med ordinær plass i kulturskolen (utenfor korps)

Alle elever i kulturskolen har undervisning i form av enetimer eller gruppetimer. Elever som ikke er en del av Borkenes Skolekorps bør også være med i samspill utenfor kulturskolen (Eksempel: spille sammen med korpset på fellesprosjekter i kulturskolen).

3.3. Rapporteringslinje, pedagogisk ansvar, instruks og taushetsplikt

Kulturskolelæreren har ansvar for sin undervisning og rapporterer til sin overordnede i kulturskolen, her rektor. Læreren har taushetsplikt på samme måte som andre lærere tilsatt i Kvæfjord kommune.

4. Vurdering og tilbakemelding

4.1. Veiledning

Kulturskolelæreren vil gi veiledning og informasjon til elever og foresatte. Aktuelle temaer kan være kjøp av instrument, stell og vedlikehold av instrument, spørsmål om helse, miljø og sikkerhet. Læreren kan også gi råd om øving, musikkinteresse og motivasjon.

4.2 Foreldresamtale

Dersom det er ønskelig fra foresatte kan det tilbys foreldresamtale med lærer hvert år. I denne samtalen kan det for eksempel gis informasjon og veiledning om øving, undervisningens innhold, om elevens progresjon og motivasjon og om videre arbeid. Fagplanen og andre aktuelle dokumenter som vedrører undervisningen er naturlige temaer i en foreldresamtale.

Ideer og utdrag til fagplanen er hentet fra Oslo musikk- og kulturskole sin fagplan for piano.